

ПРАВОВА ОХОРОНА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ НА СОРТИ РОСЛИН

Кафедра генетики, селекції і насінництва ім. проф. М. О. Зеленського
Агробіологічний факультет

<i>Лектор</i>	Ткачик Світлана Олександрівна
<i>Семестр</i>	2
<i>Освітньо-науковий ступінь</i>	phD доктор філософії
<i>Кількість кредитів ЄКТС</i>	5
<i>Форма контролю</i>	Екзамен
<i>Аудиторні години</i>	50 (20 год лекцій, 30 год лабораторних занять)

Загальний опис дисципліни

Мета дисципліни – дати аспірантам глибокі знання з міжнародного та вітчизняного правового регулювання охорони прав на сорти рослин дозволить практично застосувати схему діючих законодавчих і нормативних актів за умови набуття особистого майнового права на сорт та майнових прав на поширення сорту.

Забезпечення компетенцій:

Загальні компетенції:

– Здатність до абстрактного креативного мислення, виявлення, отримання, систематизації, синтезу й аналізу інформації з різних джерел із застосуванням сучасних інформаційних технологій у науковій діяльності.

– Здатність працювати в міжнародному науковому просторі.

– Здатність розробляти та управляти науковими проектами, ініціювати організації досліджень в галузі науково-дослідницької та інноваційної діяльності з урахуванням фінансування науково-дослідницьких робіт.

– Комплексність у педагогічній діяльності щодо організації та здійснення освітнього процесу, навчання, виховання, розвитку і професійної підготовки студентів до певного виду професійно-орієнтованої діяльності.

Фахові компетентності:

– Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання в агрономії та дотичних до неї міждисциплінарних напрямках і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях з сільськогосподарських наук та суміжних галузей.

– Здатність застосовувати сучасні інформаційні технології, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та навчальній діяльності.

– Здатність дотримуватись етики досліджень, а також правил академічної доброчесності в наукових дослідженнях та науково-педагогічній діяльності.

– Здатність до встановлення природних передумов застосування конкретних методів і модифікацій досліджень, вибору раціональної методики польових і лабораторних досліджень та оцінки необхідної точності вимірювань і якості кінцевих результатів.

– Здатність застосовувати отриманні знання для вирішення проблем сучасної агрономії та розробляти методи для ефективного їх вирішення.

Теми лекцій:

1. Загальні основи права інтелектуальної власності на сорти рослин.
2. Роль та значення міжнародних актів у діяльності України.
3. Загальне та спеціальне законодавство України у сфері охорони прав на сорти рослин.
4. Компетентний орган у сфері правової охорони на сорти рослин.
5. Селекційні платежі, роялті, паушальні платежі.
6. Роль та значення представників у сфері інтелектуальної власності на сорти рослин.

7. Охорона права інтелектуальної власності на сорти рослин.
8. Роль та місце державних органів у сфері інтелектуальної власності на сорти рослин.

Теми лабораторних занять:

1. Закон України „Про охорону прав на сорти рослин”. Державна реєстрація сорту. Критерії заборони. Державна реєстрація прав на сорти рослин. Критерії охороноздатності. Види прав на сорти.
2. Міжнародної конвенції УПОВ, Директиви ЄС про охорону прав на сорти рослин, документи CPVO. Шляхи європейської інтеграції.
3. Вивчення нормативно-правових документів стосовно правової охорони сортів рослин: Постанови Кабінету Міністрів, накази Мінагрополітики, положення, інструкції, розпорядження Установи у сфері правової охорони на сорти рослин та Українського інституту експертизи сортів рослин.
4. Ведення Державного реєстру сортів рослин, придатних для поширення в Україні; Державного реєстру прав власників сортів;
5. Захист прав інтелектуальної власності.
6. Принципи та механізм нарахування періодичних відрахувань селекціонерам, як авторам сортів.
7. Нормативно-правові документи, які регламентують спірні ситуації з автором, власником сорту, товаровиробником та споживачем.
8. Нагляд та контроль за дотриманням прав на сорти рослин. Супроводжуючі юридичні документи при розв’язанні спірних питань щодо правової охорони сортів рослин.

Список рекомендованої літератури:

1. Про внесення змін до деяких законів України щодо приведення законодавства України у сфері насінництва та розсадництва у відповідність з європейськими та міжнародними нормами і стандартами. Закон України URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/864-19/paran241#n241>.
2. Міжнародна конвенція з охорони нових сортів рослин. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/en/995_856.
3. Про заходи щодо реалізації Закону України «Про охорону прав на сорти рослин» у редакції постанови КМУ від 19.09.2007 №1154 «ПОРЯДОК сплати зборів за дії, пов'язані з охороною прав на сорти рослин». Постанова Кабінету Міністрів. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1183-2002-%D0%BF>.
4. Про охорону прав на сорти рослин: Закон України від 17 січ. 2002 р. № 2986 / Верховна Рада України // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2002. – № 23. – Ст. 163.
5. Про внесення змін до Закону України «Про насіння і садивний матеріал»: Закон України від 2 жовтня 2012 року № 5397-VI / Верховна Рада України. URL: zakon3.rada.gov.ua/laws/show/5397-17.
6. Про права на сорт рослин у Спільноті. Регламент Ради ЄС 2100/94 від 27 липня 1994 року URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/en/995_856.
7. Про загальний каталог сортів сільськогосподарських культур. Директива Ради 2002/53/ЄС від 13 червня 2002 року URL: <http://sops.gov.ua/uploads/page/5a813f0286614.pdf>.
8. Організаційно-правові засади охорони прав на сорти рослин в Україні: дис. канд.юрид.наук: 12.00.07 / Марина Василівна Пушкар . – Київ: Б.в., 2006 . – 117с.
9. Про наукову і науково-технічну експертизу. Закон України 10 лютого 1995 року № 51/95-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/51/95-%D0%B2%D1%80>.
10. Правила складання та подання заявки на сорт рослин. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/z0781-18>.

11. Конституція України (із змінами). – Х. : Харк. книж. Фабрика ім. М. В. Фрунзе, 2006. – 48 с.
12. Цивільний кодекс України URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15>;
13. Господарський кодекс України : Закон України від 16 груд. 2003 р. № 436-IV (із змінами). URL: zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi.
14. Митний кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/4495-17>.
15. Кримінальний процесуальний кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17/stru>.
16. Кодекс України про адміністративні правопорушення : Закон України від 7.12.1984 р. № 8073-Х (із змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/80731-10>.
17. Лісовий кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3852-12>.
18. Про наукову та науково-технічну діяльність. Закон України URL: <https://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/848-19>.
19. Про наукову та науково-технічну експертизу. Закон України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/51/95-%D0%B2%D1%80>.
20. Про інформацію. Закон України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/2657-12>.
21. Регламент Ради (ЄС) № 1238/95 від 31 травня 1995 року, яким встановлюються імплементаційні правила щодо застосування Регламенту Ради (ЄС) № 2100/94 в тому, що стосується зборів, які належить сплачувати Бюро Співтовариства з питань сортів рослин. URL: <http://ukragroexpert.com.ua/uploads/page/5a7da9551cd63.pdf>
22. Про торгівлю насінням овочів. Директива Ради 2002/55/ЄС від 13 червня 2002 року. URL: <http://sops.gov.ua/uploads/page/5a7da7b4f2c81.pdf>.
23. Про насіння і садивний матеріал. Закон України. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/411-15>.
24. Про приєднання України до Міжнародної конвенції по охороні нових сортів рослин : Закон України. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/209/95-%D0%B2%D1%80>.
25. Про затвердження Порядку ведення Державного реєстру сортів рослин, придатних для поширення в Україні. Постанова Кабінету Міністрів України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/774-2018-п>.
26. Про затвердження Порядку ведення реєстру заявок на сорти рослин. Постанова Кабінету Міністрів України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/757-2018-п>
27. Про затвердження Порядку ведення реєстру патентів на сорти рослин. Постанова Кабінету Міністрів України – URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/755-2018-п>.
28. Про затвердження критеріїв заборони поширення сортів рослин в Україні. Постанова Кабінету Міністрів України URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/918-2016-%D0%BF>.
29. Про заходи щодо реалізації Закону України "Про охорону прав на сорти рослин. Постанова Кабінету Міністрів України URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/1183-2002-%D0%BF>.
30. Право інтелектуальної власності : наук.-практ. коментар до Цивільного кодексу України. за заг. ред. М. В. Паладія, Н. М. Мироненко, В. О. Жарова.– К. : Парламен. вид-во, 2006. 432 с.
31. Цивільний кодекс України : наук.-практ. коментар за ред. розробників проекту Цивільного кодексу України. К. : Істина, 2004. 928 с.
32. Паладій М.В. Проблеми нормативно-правового забезпечення функціонування сфери інтелектуальної власності України. – URL: [http://www.dridu.dp.ua/zbirnik/2011-02\(6\)/11pnmvivu.pdf](http://www.dridu.dp.ua/zbirnik/2011-02(6)/11pnmvivu.pdf).

33. Захист прав інтелектуальної власності: норми міжнародного і національного законодавства та їх правозастосування : [практ. посіб.] Д. Лонг, П. Рей, В.О. Жаров, [та ін.]. К. : К.І.С., 2007. 448 с.

34. Ідріс К. Інтелектуальна власність – потужний інструмент економічного зростання. К. Ідріс ; пер. з англ.К. : Укрпатент, 2006. 372 с.

35. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/984_011.